

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Caput 12. Circa suspensiones in particulari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

CAPVT XII.

Circa suspensiones in particulari.

DVBIVM XXV.

De susci-
piendo Or-
dinem ab
Episcopo
excommu-
nicato.

Si quis recipiat Ordinem, vel consecratio-
nem Episcopalem ab Episcopo excommu-
nicato ignorans eum defectum: suspensi-
tione ab Ordinis sic suscepti execu-
tione?

116
Nonnulla
suppono.

ERTVM est, ab executione
ordinis suscepti suspendi, qui
recipit Ordinem, seu consecratio-
nem Episcopalem ab Episcopo
excommunicato, suspensio, vel
interdicto irregulari simoniaco, haeretico, vel
Schismatico. c. Daiberum i. q. 7. Opus autem
esse, ut praedicti sint ab Ecclesia vitales denun-
ciati: nam ante denunciationem ab ipsa tole-
rantur, & potestatem conferendi Ordines in
favorem fidelium retinent: deoque recipien-
tes nulla suspensione illigantur. Quaesitum
vero, num si quis laborans ignorantia proba-
bili praefati defectus in ordinante Episcopo,
recipiat ab eo Ordinem, ab eius executione
suspendatur?

117
Suspenditur quidem. Quia haec privatio ab
executione Ordinis non videtur apposta in
penam delicti ipsius ordinati: sed in iniuriam,
& derelictionem ordinantis; ad cuius finem
parum refert, quod ordinem scienter vel igno-
rante recipit. Sic Glof. ad cap. Si qui a Simo-
niacis i. q. 1. & ad c. Ab excommunicationis, 9. q. 1.
Covar. ad c. Alma, p. 1. §. 6. p. 6. Suar. d. 31. sect. 1. n.
64. Alteri de consil. l. 2. d. 9. c. 4. Sayr. l. 4. thes. c. 14.
n. 3. Bonac. aliis relatis, 10. 3. de consil. parvia. d.
3. q. 1. p. 10. n. 4.

118
Non sus-
penditur.
Quia nullus est textus, ex
quo colligi possit, stante praedicta ignorantia,
hanc censuram contrahi: imo contrarium effi-
caciter deducitur ex c. Si qui simoniacis i. q. 1. &
ex cap. Ordinationes 9. q. 1. & ex cap. 1. & 2. de
Schismaticis, & ex Cap. Per tuas, de simonia. 3. 4.
Ita Innoc. ad cap. 1. de Schismaticis, num. 4. Abbas
ad cap. Veritatis, num. 46. de dolo, & contum. Al-
fonso Casto lib. 2. de leg. Penalibus, caput. 15.
concl. 3. Manu. sum. to. 2. c. 19. Coninch d. 15. dub.
5. num. 32. Hurtad. de Suspens. difficultat. 13. nu-
mer. 34.

119
Hoc proba-
bilior.
Hoc probabilius esse crediderim. Falsum est
enim, hanc inhabilitatem positam non esse
in penam delicti ab ordinato commissi in
receptione Ordinum ab excommunicato, ut
rependenti allegatos textus facile constare
potest.

DVBIVM XXVI.

Suspensionem latam in Cap. Cum illo-
rum, de sentent. excommunication. De eo, qui
contra eum qui excommunicatione ma-
iori ligatus Ecclesiasticos Ordines susci-
pit: incurritne qui Ordines minores sic
recipit?

De eo, qui
excommuni-
catione li-
gatus Ordi-
nes Eccle-
siasticos re-
cipit.

CAp citato ait Innocent. III. Nonnulli Ec-
clesiasticam censuram negligentes in excō. Nonnulla
municatione positi Ecclesiasticos Ordines recipi-
re non formidant. Quid autem de his fieri de-
beat Apostolicum sapientis oraculum imploratur,
& c. Suspensionem hoc textu afficitur, qui exco-
municatione maiori ligatus ob Clerici percul-
sionem Ordinem aliquem suscipit. Quod
Doctores ad omnes, qui excommunicatione
ab quolibet alia delicta gravantur non imme-
rito extendunt. Quia Pontifex, cum ad deci-
sionem procedit, generaliter loquitur. Et quia
non est specialis ratio, ob quam susceptio Or-
dinum in excommunicatione ob Clerici percul-
sionem potius, quam in excommunicatione
ob alias causas quis huic censuræ subiciatur.
Porro primam tonsuram sic recipiens hac pec-
na non afficitur. Quia licet prima tonsura cō-
muni modo loquendi Ordo appellatur: at stric-
te ac proprie loquendo ab Ecclesiasticis Ordi-
nibus distinguitur, ad illosque recipiendos est
dispositio. Suar. d. 31. sect. 1. n. 58. Filline. rr. 17. c.
94. & alij. Quaesitum vero, an suspensionem
hanc incurrat, qui excommunicatione maiori
irretitus Ordines minores suscipit?

Non incurrit. Quia cum textus generatim
loquatur, Ordines accipere nō formidant, de or-
dinibus Sacris est intelligendum. Hoc enim
vocabulum Ordo pro famosiore affolet stare.
Sic Nauar. lib. 5. Consil. titul. de excommuni. consil.
28. a nu. 2. usque ad 16. Avila p. 7. d. 9. section. 1.
dub. 6.

Incurrit quidem. Quia vere sunt Ecclesia-
stici Ordines, & praesens textus de suscipientibus
Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suar.
de Consil. d. 31. sect. 1. numer. 59. Filline. trach. 17.
n. 94. Bonac. d. 3. q. 1. p. 10. n. 3.

Primam sententiam nullatenus admitto, cū
minores Ordines vere Ordines esse non dubi-
tem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam
textus non dixit, Ordines Sacros, sed Ecclesiasti-
cos, ut tam minores, quam maiores compre-
henfi censerentur.

DVBIVM XXVII.

Suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensi-
one, vel Interdicto innodatus subicitur
huius suspensioni, ac si excommunica-
tione maiori affictus susciperet?

AD incurrendam praefati Cap. penam,
necessarium est, ut suscipiens Ecclesia-
sticos

120
Nonnulla
primito.

121
Non incur-
rit suspen-
sionem.

122
Suspensio
incurrit.

123
Hos sequor.

124
Quaestio
satis.

sticos Ordines excommunicatione maiori ligatus sit. Quia nomine excommunicationis ab solvere prolato maior tantum intelligitur. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 1. Quæsierim vero, num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensione, vel interdicto innodatus huic pœnæ subiiciatur, ac si maiori excommunicatione innodatus esset?

125
Subiicitur. Subiicitur quidem. Quia in hoc æque delinquit, & Ecclesiasticam disciplinam contemnit, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos reciperet. Sic Couar. ad cap. Alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 3. 4. Harius Alteri. 10. 2. d. 10. c. 6.

126
Non subiicitur. Nō subiicitur. Quia præfatus textus Capitis Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. Ita Auila part. 7. d. 1. section. 1. dub. 6. Suarius d. 31. sect. 1. num. 58. Bonac. tom. 3. d. 3. q. 1. punct. 6. num. 3.

127
Hoc longe verius. Hoc longe verius existimo. Nam licet æque delinquat, qui Ordines suscipit suspensione, aut interdicto innodatus, cum textus de solo excommunicato loquatur, dispositio pœnalis ob rationis identitatem non est extendenda.

DVBIUM XXVIII.

Excusaturne ab hac Cap. Cum illorum suspensione, qui Ordines suscipit excommunicatione innodatus, si ignarus probabiliter sue excommunicationis, vel prohibitionis huius Ecclesie sit?

128
Non excusatur. Minime excusatur. Quia hæc non tam est pœna, quā quædā inhabilitas, quæ absque culpa contrahi potest ideoque eo c. Cum illorum non solum scientes se esse excommunicatos, sed etiā illius celsure ignari, aut ignari iuris, quo tenentur, suspensioni subiiciuntur. Sic Couar. ad c. Alma. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. lib. 4. de irregul. c. 34. numer. 4. Alterius 10. 2. d. 10. c. 6. dub. 2.

129
Excusatur plane. Excusatur omnino in foro conscientie. Quia negari non potest, hanc suspensionem esse pœnam, cum sit privatio executionis Ordinis suscepti, & officij possessi: & consequenter iuris quæsti: At pœna, cessante culpa, contrahi nō potest. Ergo proculdubio à suspensione excusatur. Ita Panormit. ad c. Veritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad c. Cum illorum, de sent. excomm. n. 15. Bonac. d. 3. q. 1. pun. 6. n. 2. Suar. d. 31. sect. 1. n. 59. Filliuc. tr. 17. n. 94.

130
Verius hoc mihi. Hoc verius esse credo, Cui non obest, quod ignorantes suam excommunicationem, vel ius, quo tenentur, illo in Cap. suspendantur, seu deponantur. Quia id intelligendum est de ignorantia vincibili, ac lethaliter culpabili. Nam inuincibiliter ignorantes excommunicationem seu Ecclesie prohibitionem solum in foro externo suspensi, seu depositi cenferi debent, ideo quod in foro externo nulla huius rei probabilis ignorantia præsumatur.

DVBIUM XXIX.

Suspenditur ab executione Ordinis in Cap. Si dines ab aliquo ausus fuerit, quis Ordinem suscipit ab alieno Episcopo absque proprii Ordinarij facultate. Hæc Suspendio estne ipso iure lata ex proprii Ordinarij licentia.

Est lata ipso iure. Quia hoc manifeste ex his verbis eiusdem c. Probatur, ibi: Irrita sit. Non est in huiusmodi ordinatio. Et c. Illud quoque 1. diff. 7. ve lata ex dicitur, Non sit rata ordinatio eius. Sic aliqui vi illius Doctores, quos pressio nomine, memorat Ca. textus. Stro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. numer. 4.

Non est ipso iure lata, sed ferenda. Quia in præfatis Capitibus esto dicatur, Irrita sit, Non est Rata non sit, intelligi debet, per sententiam. vi textus. Quia est benignior interpretatio, & textui illius accommodata. Quod satis colligitur ex Conc. Nicæno c. 17. vnde illi textus sunt deducti, dicitur enim ibi: Irrita erit, scilicet sententia accedente. Ideoque in Cap. Translationem, de tempor. ordinat. dicitur, Interdicenda illi est Ordinis sic suscepti executio. Ita Suar. d. 31. sect. 1. num. 13.

Idem censeo. Vnde ex vi horum Capitum persuaderet, hanc suspensionem nomine esse ipso iure latam, sed ferendam, si contrarium adducere non contineretur in Extrau. Pij V. que in videretur caput, Cum ex Sacrorum, quæ est sexta illius in Bullario, eamque refert Salcedo præf. cap. 1. p. 26. & alij. Scio tamen aliquos esse casus, in quibus permittitur ab alieno Episcopo sine licentia proprii ordinatio. Primus est, si proprius Episcopus ab executione ordinis sit notorie suspensus, eo quod subditum alterius Diocesis sine debita facultate ordinaverit: eo casu subditis facultas conceditur, ut ab alieno Episcopo Ordines recipiant. Cap. Eos, qui, de tempor. ordinat. in 6. Secundus est, si per triennium quis commoretur cum alieno Episcopo tanquā eius familiaris, seu de eius familia, & beneficium, quacumque fraude cessante statim ab illo recipiat: poterit primam tonsuram, & reliquos Ordines, tam minores quam maiores ab illo recipere absque proprii Ordinarij licentia. Trident. sess. 23. capite nono. Tertius est, quando quis censetur, proprium Episcopum ratam ordinationem habiturum, illa enim ratihabitio præsumpta censetur facultatis concessio. Argum. Cap. Lugdunensis ultim. 9. questio. 2. Vbi D. Epiphanius ordinavit quendam ex Diocesi D. Ioannis Chrysostomi absque expressa eius facultate: quod sanctus vir non egisset, si ei detrimentum fore perpenderet. Tradit ita Glossa, Reginaldus libr. 32. tract. 2. c. 69.

vers. sunt autem. Suarius disputation. 31. section. 1. numer. 17.

Seccio II. De Suspensione, Dubia. 281

D V B I V M XXX.

De eo, qui
recipit or-
dines a
proprio E-
piscopo
exercente
Pontifica-
ta in alie-
na Diocce-
si.

Suspensio nem latam in Cap. Episcopum, 9. quæstion. secund. & in Tridentin. sess. 6. c. 5. adversus eum, qui ab Episcopo proprio exercente Pontificata in aliena Diocesi sine Episcopi illius loci licentia Ordines suscipit, an incurrit qui solum primam tonsuram recipit?

134
Incurrit
quidem.

Incurrit quidem. Quia Episcopus conferens primam tonsuram Pontificalia exercet, cum solum Episcopis, seu iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus datum sit eam conferre. Neque obest, quod in suo cubiculo eam conferre possit, nam etiam ibi, potest Canonicum consecrare, cum tamen alis collatio rō- suræ, & consecratio Pontificalis usus sit. Sic Rebus. *praxi beneficii. de Cleric. ad Sacros Ordines male promotis. Gloss. 1. nu. 4. Alteri. 10. 2. d. 10. c. 2. Bona. c. tom. 3. de cens. d. 3. quæstion. 1. pun. 1. 1. nu. 2.*

135
Non incurrit.

Non incurrit. Quia prima tonsura, spectato iuris rigore, non est Ordo, sed Ordinis dispositio, & ab Ordinibus sepe distinguitur: ut manifeste constat ex Trident. sess. 14. c. 2. ibi: *Ad Sacros Ordines, aut minores Ordines, vel primam tonsuram promovere, seu ordinare valeat. Ita Henric. l. 3. c. 6. n. 6. Suarius dispus. 31. section. 1. nu. 2. 1.*

136
Hoc tenet,
et comprobatur.

Et si Episcopus ob primæ tonsuræ collationem in aliena Diocesi absque licentia Ordinarij illius loci à Pontificalium executione suspendatur: prima tonsura initiatus suspensionem ibi latam non incurrit. Quia tonsura nullum speciale munus, habet à cuius executione ea initiatus suspendi valeat. Monco, ordinatum sine licentia sui Episcopi ab alio Episcopo in aliena Diocesi absque debita facultate duas suspensiones incurrere, vñ, quia sine litteris dimissoriis: alteram, quia ab eo Episcopo in eo loco Ordines maiores, vel minores suscipit; posseque vnam suspensionem ab alia separari: ideoque non se impedire, quominus simul contrahantur.

D V B I V M XXXI.

De ordina-
to, non ser-
vatis tēpo-
ris interdi-
ctis.

Suspensionem latam contra ordinatum non servatis temporum interdictis, contrahitne qui duos Ordines Sacros eodem die absque Pontificis dispensatione recipit?

137
Non incurrit.

Non incurrit. Quia in *Cap. Litteras, de temporib. ordinat. die ordinato Diaconatu & Presbyteratu eodem die decernitur, ab executione officij Sacerdotalis manere suspensū, quovsq̃ Pontifex aliter disponat. At non fertur lex pro aliis casibus, sed casui ibi relato arctatur dispositio. Sic Suar. dubius tamen sed non mediocriter inclinans dispus. 31. section. 1. nu. 41.*

138

Incurrit profecto. Quia verum non est, in *Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.*

præfatio c. Litteras, legem non statuas de omnibus decretis casum specialem referenti- bus idem dici posset. Ita Nauar. summ. c. 27. n. 71. Maiol. lib. 4. de Irregular. c. 11. Vinald. titul. de susp. n. 47. Savr. l. 4. thes. c. 14. n. 25. Bonac. 10. 3. d. 3. q. 1. pun. 4. n. 5.

Incurrit
profecto.

Hoc certum esse reor. Quia textus in c. Innotuit, de eo, qui furtive Ordinem suscepit, dicit. De iis, qui subdiaconatus, & Diaconatus Ordinem simul susceperunt, De iuris rigore in susceptis Ordinibus ministrare non debent. Ibiq̃ potestas dispensandi Abbati, & Episcopo remittitur, si Religionem intraverint. Secus summo Præfati reteratur.

149
Hoc certum
esse reor.

D V B I V M XXXII.

Ferturne ipso iure suspensio adversus eum, qui per saltum promovetur, hoc est, qui in Ordinem superiorem, prætermisso inferiori, ascendit?

De eo, qui
per saltum
promove-
tur,

Non fertur ipso iure. Quia c. Sollicitudo 52. solum mandatur Episcopo prohibere ab officio Sacerdotis Presbyterum, per saltum promotum donec Diaconatum prætermisum recipiat. Quod arguit, suspensionem non esse ipso iure latam. Item cap. ult. de Cleric. per saltum promotum non indicat ipso iure esse suspensum recipiens per saltum Sacros Ordines. Solum enim eo ex textu colligitur, non esse permittendum sic ordinatum Ordinem prætermisum recipere, neque in recepto ministrare, quovsq̃ condignam de delicto poenitentiam præstet. Verba vero Concilij Tridentin. sess. 23. c. 14. (mox referenda pro sententia secunda) exponi possunt, non de propria dispensatione alicuius impedimenti contracti, sed de permissione absque impositione alicuius suspensionis, vel poenæ. Sic Turrecr. ad cap. Sollicitudo artic. 4. Et ibi. Archidiaconus & Præpositus Angel. de Irregularitas 1. num. 26. Armil. eodem numer. 68. Bernard. Diaz præf. c. 29. Et probabile reputat Suar. & Auila citandi.

140
Non fertur
suspensio.

Ipsa iure fertur. c. unic. de Cler. per saltum promotus, de subdiacono, qui prætermisso Diaconatu Presbyteratum suscepit, inquit Pontifex. Mandamus, quatenus condignam poenitentiam pro negligentia huiusmodi iniungas eidem: quæ peracta ipsam in Diaconum ordinare procuret, & sic de misericordia eum ministrare permittas in Ordine Sacerdotis. Ergo ob prædictum delictum impeditur erat promotus à susceptione Ordinis prætermisum: & ab administratione Ordinis suscepti. Et in Tridentino sess. 23. cap. 14. id supponitur: siquidem dicitur: Cum promotus per saltum si ministraverint, Episcopus ex legitima causa potest dispensare. Si igitur dispensatione indigent: ergo vinculo aliquo ligati erant: quod nullum aliud esse potest, nisi suspensionis: siquidem non solum impediuntur à susceptione Ordinis prætermisum, sed etiam à suscepti administratione. Ita Sylvest. verb. Irregularitas quæstion. 11. Sotus in 4. dist. 25. quæstion. 1. art. 3. Nauar. summ. c. 25. n. 71. & c. 27. n. 244. Suar. d. 31. sect. 1. n. 35. Auila p. 7. d. 9. dub. 2. Bonac. 10. 3. d. 3. q. 1. pun. 1. nu. 1. Filliuc. tract. 17. c. 5. quæst. 8. Barbosa de potest.

141
Fertur pla-

B b

Episc.

Episc. alleg. 47. n. 1. Hurtad. de suspens. diffic. 13. n. 30. & alij.

142
Prima sen-
tentia non
placet.

Nullatenus prima sententia mihi placet. Quia videtur esse textum violenta expositio. Et quia Tridentinum concedit Episcopo potestatem dispensandi cum promotis per saltum si non ministraverint. Supponit ergo post ministrationem dispensare non posse; quod verum esse non posset, nisi ex ministratione regularitatem incurreret ob violatam suspensionem & ordinationem per saltum contrariam.

DVBIVM XXXIII.

De Sacerdote, qui sine Parochi licentia iungit eius ipsos, aut eos benedicit.

Suspensio lata à Tridentino scilicet. 24. cap. 1. contra Parochum vel alium Sacerdotem qui alterius Parochi sponso sine eorum Parochi licentia iungit, aut benedicit: est, ne non solum ob officio, sed etiam à beneficio suspensio?

143
Est suspensio ab officio & beneficio.

Hæc suspensio aduersus Parochum, vel quemlibet Sacerdotem sacularem aut Regularem, est non solum ab officio, sed etiam à beneficio. Quia absolute fertur, & sine ulla distinctione. At si Concilium vellet huiusmodi Sacerdotes à solo officio suspendere proculdubio exponeret. Sic Bonac. tom. 3. disput. 13. question. 3. punct. 5. numer. 7. Filliuc. tractat. 17. num. 101.

144
Non est nisi ab officio solum.

Est suspensio ab officio solum, seu munere Sacerdotali Quia fertur non solum in Sacerdotes saculares, sed & in Regulares, ac per modum vnus, & consequenter ab aliqua actione, quæ illis sit communis. Ita Suar. d. 31. sect. 3. num. 18. & probabile iudicant Bonac. ac Filliuc. ubi supra.

145
Hoc probabilius.

Probabilius id ego esse ceciderim. Nam pena culpæ debet commensurari. Cum autem culpa solummodo sit aduersus Sacerdotale officium, pena suspensionis solum Sacerdotale officium spectare debet.

DVBIVM XXXIV.

Excommunicatio lata in Clement. 1. de priuilegiis contra Sacerdotem Regularem, qui matrimonio assistit absque Parochi licentia: cessatne ob impossitiam hanc à Tridentino suspensionem?

146
Cessat quidem.

Cessat quidem. Quia vere sunt Ecclesiastici Ordines, & præsens textus de suscipientibus Ordines Ecclesiasticos loquitur. Ita Suarius de censur. disputatione trigesima prima sessione secunda numero quinquagesimo nono. Filliuc. tractatu decimo septimo numer. 94. Bonacin. disp. 3. question. 1. punct. 6. numer. 3.

147
Hoc sequor.

Primam sententiam nullatenus admitto, & minores Ordines vere Ordines esse non dubitem Ecclesiasticos. Et forte ob hanc causam textus non dixit, Ordines Sacros, sed Ecclesiasticos.

sicos, vt tam minores, quam maiores comprehensi censerentur.

DVBIVM XXXV.

Suscipiens Ecclesiasticos Ordines Suspensionem, vel Interdictum innodatus subiicitur huic suspensioni, ac si excommunicatione maiori affectus susciperet?

Ad incurrendam præfati c. penam, necessariū est, vt suscipiens Ecclesiasticos Ordines excommunicatione maiori ligatus sit. Quia si non, nomine excommunicationis absolute prolato maior tantū intelligitur. Bonac. to. 4. de cens. d. 3. q. 1. punct. 6. n. 1. Queritur verò; num suscipiens Ecclesiasticos Ordines suspensionem vel interdictum innodatus huic penæ subiiciatur, ac si maiori excommunicatione innodatus esset?

Subiicitur quidem. Quia in hoc æque delinquit, & Ecclesiasticam disciplinam contemnit, ac si in excommunicatione positus Ordines Ecclesiasticos recipere. Sic Couar. ad c. Alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. l. 4. c. 34. Alteri. to. 2. d. 10. c. 6.

Non subiicitur. Quia præfatus textus Cap. Cum illorum solum de suscipientibus Ordines Non subiicitur Ecclesiasticos in excommunicatione loquitur. Ita Auila p. 7. d. 1. sect. 1. dub. 6. Suar. d. 31. sect. 1. n. 5. Bonac. to. 3. d. 3. q. 1. punct. 6. n. 3.

Hoc longe verius existimo. Nam licet æque delinquat, qui Ordines suscipit suspensionem, aut interdictum innodatus, cū textus de solo excommunicato loquatur, dispositio penalis ob rationis identitatem non est extendenda.

DVBIVM XXXVI.

Excusaturne ab hac C. Cum illorum suspensionem, qui Ordines suscipit excommunicatione innodatus, si ignarus probabiliter sua excommunicationis, vel prohibitionis huius Ecclesie sit?

Inimè excusatur. Quia hæc non tã est pena, quam quædam inhabilitas, quæ non absque culpa contrahi potest. Ideoque eo c. excusatur illorum non solum scientes se esse excommunicatos, sed etiam illius censuræ ignari, aut ignari iuris, quo tenentur, suspensioni subiiciuntur. Sic Couar. ad cap. Alma. p. 1. §. 6. n. 6. Maiol. libr. 4. de irregul. capit. 34. num. 4. Alteri. tom. 2. d. 10. cap. 6. dub. 2.

Excusatur omnino in foro cōscientiæ Quia negari non potest, hanc suspensionem esse penam cum sit priuatio excommunicationis Ordinis suscipiendi, & officij possessi: & consequenter iuris questi: At pena, cessante culpa, contrahi non potest. Ita Panormit. ad c. Peritatis, de dolo, & contum. n. 46. & ad cap. Cum illorum, de sent. excom. n. 15. Bonac. d. 31. sect. 1. n. 59.

Seccio 11. De Suspensione Dubia. 283

DVBIVM XXXVII.

An predicta pena sit excommunicatio, non suspensio?

155 **E**st excommunicatio, non suspensio. Quia separatio ab Altari, quæ huiusmodi delinquenti indicitur illis verbis: *A Sacro Corpore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi sit suspensus anathema dici solet.* Cap. Engel. tridam 3. question. 4. & Cap. Nemo per ignorantiam, de consecrat. dist. 1. Sic Archidiacon. ad Cap. Nihil, asserens indici imbi Sacerdotibus illud gerentibus excommunicationem minorem, Maior. l. 3. c. 16. affirmans, indicam esse in illo cap. minorem excommunicationem.

147 **E**st suspensio, non excommunicatio: suspensio inquam ab officio Sacerdotali celebrandi. Quia separari à Corpore, & Sanguine Domini nequit Sacerdos, nisi à celebrandi munere separetur. Ita Castro Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 1. n. 1.

157 **V**erius hoc esse credo. Nec huic resolutioni obitare textum in Cap. Nihil, ubi (fateor) expresse de excommunicatione sermo habetur. Nam ibi excommunicatio ferenda indicitur ob Sacrificiū ex quacunque occasione inchoatū, si relinquatur. At in c. Nullus Episcopus, suspensio indici videtur si relinquatur Sacrificiū imperfectum, ut alius Episcopus, vel Presbyter illud perficiat, ut colligo ex illis verbis. *Nullo modo audeat, data occasione, recedere, ut ab alio Episcopo, vel Presbytero Missarum solemnia suppleantur.*

DVBIVM XXXVIII.

Suspensio lata in Concil. Toletano, qua refertur in Cap. Relatum, de consecr. dist. 2. contra Sacerdotem Sacrificantem, & se communionem suspendentem: estne propria suspensio?

158 **E**X Concilio Toletano in c. Relatum Sacerdos Sacrificans quidem, sed se à Communionem suspendens culpabiliter, à gratia communionis, qua sese indecenter priuauit, per annum ipso iure repellitur; ipso, inquam iure, ut demonstrant illa verba textus: *Anno uno repulsum se nouerit.* Non enim actionem futuram denotant, sed præsentem & à lege appositam. Quæserim vero, an hæc sit propria suspensio, an excommunicationis, vel interdicti species?

159 **N**on est propria suspensio, sed quædam species interdicti. Quia id innuere videntur illa verba: *Repulsum se nouerit*, id est, anno vno à Communionem intelligat. Sic nonnulli. Quos, presso nomine, memorat Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 6. Eorumque sententiam ait esse probabilem, cum contrariam probabiliorē esse affirmet.

160 **E**st propria suspensio, non interdicti, vel excommunicationis species. Quia Sacerdos communionem in Sacrificio omittens non prohibetur à communionem more laicorum recipiē. Escob. & Mend. Theol. Morah. Tom. VI.

das sed à Sacrificio: & consequenter prohibetur à celebratione, quæ est vera suspensio. Ita Maior. de irregul. l. 3. c. 16. Bonac. to. 3. de cens. d. 3. q. 3. pun. 3. Sayr. l. 4. thes. c. 15. n. 2. Alteri. to. 2. d. 11. c. 1. Palao citat.

Cum his opinor, adiciens, si Sacerdos vtrâque speciem consecrans, vnam tantum malitiose assumat, & ab alia se indecenter suspendat, ea tantum directe priuari indirecte tamē ab vtraque recipienda suspensio: cum non possit vnam sine alia recipere, Doctores citati annotarunt.

161

Cum hi opinor.

DVBIVM XXXIX.

In Cap. Tanta, de excessib. Prælat. lata estne suspensio ipso contra eos, qui Ordine viuunt in loco interdicto?

De eo qui Ordine vtitur in loco interdicto.

Lata est ibi ipso iure suspensio. Quia hoc in c. sententia datæ ab Episcopo violante interdictum, & collationes, ac institutiones, beneficiorum ab eodem factæ decernuntur irritæ, & inanes. Ergo quia suspensio affectus fuit, dū Ordine in loco interdicto est usus. Sic Glof. ad c. Tanta v. Irrita sup. Syluest. v. Interdictum 6. n. 1. Angel. eodem. 7. n. 7. Aymil. ibid. n. 58.

162

Lata est ibi suspensio.

Non est illo in c. lata. Quia sententiæ datæ ab illo Episcopo, qui interdictū violauit, nō decernuntur irritæ, qui suspensus erat à iurisdictione ob violationē interdicti; sed quia iniuriæ erant. Vnde non omnes sententiæ, & collationes ab eo factæ irritantur: sed ex tantum quæ occasione interdicti violandi prolatae fuerunt: ut ibidē cauetur in p. 2. illius textus. Manifestū ergo est, non ferri ipso iure suspensionē, siquidē dicitur eos, qui prædictū interdictū violarunt, *authoritate Apostolica ab officio, & beneficio suspendendos.* Inducitur ergo sententia ferenda: non ipso iure lata. Ita Filliac. ir. 17. n. 98.

163

Lata non est.

Existimo probabilius esse ex c. Tanta minime colligi latam esse ipso iure suspensionem. Scio equidem alios hanc suspensionem ex aliis Capitulis probare conati, nempe ex c. Postulasti, de Cler. excommunic. ministr. ex c. Episcoporum, de prinil. in 6. c. 13. qui, de sent. excom. in 6. Attamen ex nullo horum textuum suspensio probatur. Non ex Cap. Postulasti quia ibi asseritur Clericos violatores interdicti, si sæculares sint, beneficiis spoliandos: si vero Regulares, in arctum Monasterium detrudendos: quod penam ferendam denotat, non latam. Neque ex Cap. Episcoporum, quia solum continetur quædam species interdicti laicis ac Clericis communis scilicet ab ingressu Ecclesiæ prohibitio. Nec ex Cap. Is, qui, ibi enim non suspensio, sed irregularitas quædam indicitur: siquidē ineligibilis redditur. Præterquam quod illa textus verba: *Adco efficitur ineligibilis, ut neque ad eligendum cum aliis debeat admitti*, non videntur sententiam latam, sed ferendam continere.

164

Idem assera ostendens nullo ex c. esse latam, sed ferendam.

Bb 2

DVBIVM

D V B I V M XL.

De electo-
re, qui per
abulum se-
cularis po-
testatis ali-
quē ad be-
neficiū eli-
git.

165
Status qua-
sionis.

Suspensionem in Cap. Quisquis, de electio. ipso iure incurritur elector, qui per abulum secularis potestatis aliquem ad beneficiū Ecclesiasticum eligit, suspensio- nem inquam, seu privationem potestatis eli- gendi?

SCio aliquos affirmare, ferri suspensionem in *Cap. citato*, aduersus electores, qui per abulum secularis potestatis aliquem ad Ecclesiasticum beneficium eligunt. Sed verius esse puto cum *Glossa verb. Suspendantur*, *Suar. disputatio trigesima prima sectione tertia numer. 12.* & aliis, suspensionem ab officiis, & beneficiis non esse ipso iure latam sed ferendam, uti constat ex illis verbis: *Ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium.* Nam verbum *suspendantur* Iudicis denotat actionem. Quæserim vero, num suspensio, seu privatio potestatis eligendi, quam incurrunt, sit ipso iure lata?

166
Est ipso iure lata.

Est quidem. Quia textus profatur, *Eligendi tunc potestate privari id est, privati iam, seu suspensi tunc potestate eligendi à Iudice suspendantur ab officiis, & beneficiis.* Sic *Suar. citatus, n. 12.*

167
Nō est lata ipso iure.

Non est lata ipso iure, sed postea triennali suspensione ab officiis, ac beneficiis. Quia illa verba hunc sensum reddunt: Qui præfatam electionem per abulum secularis potestatis præsumperint celebrare, ab officiis, & beneficiis penitus suspendantur per triennium, quia suspensione durante, eligendi potestate sint privati. Ita *Gloss. v. Tunc. Alteri. to. 2. d. 16. c. 5. fine. Bonacin. tom. 3. de cens. d. 3. quæst. 4. punct. 5. num. 3.*

168
Hoc tenens, alia addicio.

Probabilius hoc esse existimo adiciens, Episcopos huic poenæ non subiaci. Quia illorum in hac parte expressa mentio facta non est. Præterquam quod ipsi ibidem aliter puniri cauentur. Electum vero electioni illi consentientem electionis commodo carere, reddique ineligibilem, & absque dispensatione nō posse ad aliquam eligi dignitatem. Censetur autem electio fieri cum abusu secularis potestatis, quando secularis potestas absque Pontificis privilegio se electioni immiscet, & auctoritatem illi præbere intendit. Quod si electores Ecclesiastici libere permittant, præfatis poenīs subiiciuntur.

D V B I V M XLI.

De Clerico
beneficia-
rio, qui Ec-
clesiā alie-
nis debitis
grauat.

169
Status qua-
sionis.

Suspensio contenta in Cap. Si quorundam 2. de solutionib. aduersus Clericos beneficium habentes, qui Ecclesiam alienis debitis grauant &c. estne summo Prasuli referuata?

Continetur in eo *Cap. suspensio contra Clericos beneficiū habentes, aut alicuius*

Ecclesiæ curam qui Ecclesiam debitis aggra-
uant alienis, seu litteras, vel sigilla alicui con-
cedunt, quibus Ecclesia possit obligari: Hi qui-
dem ab administratione spiritualium, & tem-
poralium ipso iure suspenduntur. Et insuper
decernitur, Ecclesiam ad solutionem eiusmodi
debitorum minime teneri, nisi quatenus in
utilitatem conuersa sint. Quæstio autem est,
an suspensio hæc sit Pontifici referuata?

Referuata quidem est. Quia hæc suspensio
videtur per modum poenæ, & non per mo-
dum censuræ lata esse. Sic *Panormit. ad Cap. Si quorundam, numero quinto. Suarius d. 11. sectione tertia numero secundo Filliuc. tractat. 17. num. 107.*

Non est Pontifici referuata. Quia nullum
est verbum, ex quo colligatur hanc suspensio-
nem in puram poenam esse impositam. Ita
Bonacin. tomo tertio de censur. disputatio. 3. quæst. 4. punct. 14. num. 8. Angel. verb. Suspendio 1. casu 10. Syluest. eodem Par. grapho sexto vers. 10.

Idem affirmo, adiciens, casu, quo sus-
pensiō hæc in puram poenā imposita esset, cum
non referretur expresse Episcopo conceden-
dam venire.

D V B I V M XLII.

*Suspensio lata in Cap. Hac constitutione, de offic. & potest. Iudicis delegati, contra exercentes munus conservatoris si de aliis, quam in manifestis iniuriis, & violentis scienter se in-
tromittat: estne solum suspensio ab officio?*

Non est solum suspensio ab officio, sed
etiam ab Ordine. Quia hoc in *Capite Ab officio nulla restrictio constituta est.* Sic *Suar. d. 11. solū non est in manifestis iniuriis, & violentis scienter se in-
tromittat: estne solum suspensio ab officio?*

Est suspensio solum ab officio, non ab Or-
dine. Quia *Gregorius XV. in constitut. edita Solū est ab officio* 20. Septembr. anno 1621, quæ incipit, *San-
ctissimus in Christo Pater.* Solum præscribit
suspensionem ab officio Conservatoris; ut
in eo Conservator puniatur, in quo deliquit.
Ita *Palao de Cens. dispensat. punct. 10. Parag. 2. num. 9.*

Primam sententiam sustineo, si *Capit. 171. Hac constitutione vim spectem; quia ibi ab-
solute Pontifex loquitur, unde de suspensio-
ne ob officio, & ab Ordine textus esset expo-
nendus. At si Gregorij constitutioni adha-
ream, à solo officio suspensio extenditur
ultra annum ab eo die, quo suæ potesta-
tis limites excessit, annumerandum. A be-
neficio autem nullatenus manet suspensus.
Quia neque in *Cap. Hac constitutione*, neque
in *Bulla Gregorij* mentio facta est: & poenæ
ultra verborum proprietatem non sunt ex-
tendendæ.*

D V B I V M

te apponenda, suspensioni, vel interdicto subii-
ciuntur. Ergo.

DVBIVM XLIII.

*Suspensionem latam in Cap. Exigit, de
censi. lib. 6. adversus Clericos inferiores
Episcopo, qui occasione visitationis
Ecclesiarum aliquam pecuniam & tem-
pore visitationis acceperint: incurruntne
recipientes esculenta & poculenta do-
mo sua postmodum infumenda?*

DVBIVM XLIV.

*Episcopus per Oppida Diocesis cursans, ut
Confirmationis Sacramentum conferat,
vel alia similia exerceat, si procuracione
visitationis temporis designatam recipit,
inciditne in hanc suspensionem?*

¹⁷⁶ *Nulla
appone.*
Lata est hæc suspensio à Gregorio XV. ad-
versus Clericos inferiores Episcopo, eorū.
que familiares, qui occasione visitationis Ec-
clesiarum sibi subiectarum, aliquam pecuniam
aut munus etiam sponte oblatum accipiunt,
præter moderatum victum sui & suorum pro
tempore visitationis infumendum: nisi infra
mensem duplum Ecclesiæ gratiæ restituerint
vel nisi ex Extravag. unica *Inter communes*,
(ubi tempus restitutionis prolongatum fuit)
infra duos menses præfatam restitutionem ge-
rāt. Quod si Episcopi in hac parte exceſſerint,
ab ingressu Ecclesiæ interdicuntur, nisi du-
plum illius, quod acceperint, recipiant. Quæ-
stio igitur est, num recipiens esculenta, & po-
culenta, postmodum sua domo infumenda, hanc
incurrat suspensionem?

¹⁷⁷ *Non incur-
rit.*
Non incurrit. Quia hæc videntur esse levis
materiæ, & insufficientia ad animum Iudicis
pervertendum, quod Pontifex vitare eiusmodi
penam præscribens procurat. Sic nonnulli
in manuscriptis, quod alicui docto haud
improbabile videtur. Et quia *statutum, Parag.*
In nullo, de rescip. in 6. Delegatus permit-
titur esculenta accipere paucis diebus infu-
menda.

¹⁷⁸ *Incurrit om-
nia.*
Incurrit omnino. Quia Tridentinum ex-
presse statuit, ne aliquid aliud præter victua-
lia pro temporis necessitate ministranda Vi-
sitatores recipient: alioquin poenis in Concilio
Lugdun. statutis subiiciuntur. At recipiens es-
culenta & poculenta sua in domo infumenda,
recipit victualia ultra illius visitationis tempo-
ris necessitatem: Ergo suspensionem incur-
rit. Ita Imola & Anchar. ad Clement. 2. de
cer. lib. Praxis nova Episcop. part. 2. c. 3. numer.
65. Marcus Antonin. Genuens. in Manu. Pa-
stor. c. 35. numer. 6 & 7. Barbo. de potest. Episc.
allegat. 73. numer. 54. Bonac. 10. 3. de cens. d. 3. qu.
5. pun. 4. n. 2.

¹⁷⁹ *Auctoritas
resoluitur.*
Existimo si parva sit materia leue constituēs
piaculum, à censura graui quidem poena excu-
lare. Attamen potest quis in domum suam es-
culenta & poculenta ratæ quantitatis, vel qua-
litatis paucis diebus infumenda adducere, ut
materiæ leuitatem proculdubio excedat. Igitur
si illa victualia tanta, aut talia sint, quæ pro-
dignis arbitrio grauem materiam constituent,
huius suspensioni, & interdicto locus erit. Pro-
fecto prædicta esculenta ad domum adducen-
da muneris ratione habent ultra victualia pro
temporis illius necessitate ministranda. At Vi-
sitatores occasione visitationis munus quod-
cumque recipientes ultra victualia eo tempo-
re.

Escol. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

¹⁹⁰ *Quæstionis
statui.*
Solent Episcopi discurre per Oppida, &
villas Diocesis, gratia Sacramenti Confir-
mationis conferendi, vel consuecendi chrisma-
tis, vel Ecclesiæ recentè edificatæ consecran-
di, vel pollutæ reconciliandæ. Quæſierim, an
suspensionis poenæ subiiciatur recipiens ob
eam causam procuracionem?

¹⁸¹ *Subiicitur.*
Subiicitur quidem. Quia textus *Exigit, de
Censib. in 6.* huic poenæ subiicit Visitatorem,
qui aliquid ultra victualia pro temporis ne-
cessitate recipit, nō impenso visitationis officio.
At Episcopus recipiens præfatas procuraciones
cū pergit ad illa ministeria exercenda officium
visitationis nō exerceat. Ergo in suspensione in-
cidit. Sic Bonac. 10. 1. de cens. d. 1. q. 5. pun. 4. n. 8.
Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 73. numer. 2. & in
remiss. Concilij, c. 3.

¹⁸² *Non subii-
ciuntur.*
Nō subiicitur. Quia ea munera præstans, suas
Ecclesias, suosq; subditos visitat. Ergo quod Vi-
sitori conceditur, Episcopo concedendū est, dū
ea munera exerit. Ita Azor. part. 2. l. 3. c. 42. fine.
Castro Palao de cens. d. 4. pun. 10. §. 2. n. 11.

¹⁸³ *Hoc mihi
verum.*
Hoc mihi verius videtur. Quia posito etiam
quod accessus ille ad Ecclesias consecratas, vel
Sacramentū Confirmationis ministrandū, &c.
dici nequeat visitatio: victualium receptio nō
causa visitationis sit, & muneris illius execu-
tione. At textus in *Exigit, & Tridēt.* nō subii-
cit Episcopum suspensioni ob quamlibet vi-
ctualium, aut muneris receptione ratione visita-
tionis, officio visitationis nō impenso. Camer-
go Episcopus non visitationis occasione, sed
occasione laboris in alio suo munere impensi
recipiat, huic suspensioni non subiicitur.

DVBIVM XLV.

*Si Ecclesia, vel Rector visitandus pote-
statem habeant soluendi Visitatori pro-
curacionem: possuntne laici compelli ad
eam soluendam?*

¹⁸⁴ *Nonnulla
permittit.*
Procuracione seu necessaria ad Visitatoris
victū soluere obligatur quilibet Ecclesiæ,
Monasteria & personæ, quæ visitantur, spectato
iure cōmuni, c. i. & ult. de cens. in 6. & ibi Glos.
cōmuniter recepta. Solū est dubiū de laicis, nū
compelli possint, hanc procuracione soluere: Et
quidē quando Ecclesia, & Rector pauper est,
cōpellendos esse affirmat Azor. tanquam certū
p. 2. l. 3. c. 42. q. 3. Quia tunc nō ratione sui, sed
ratione sui Parochi, & in illius defectū com-
pellun

Bb 3

pelluntur, ne suo labore visita or defraudet, neque visitatio necessaria omittatur. At si Ecclesia, vel Rector visitandus facultates habeat ad soluendam procuracionem, quaerimus, an laici possint ad eam soluendam compelli?

185
Possunt qui-
dem.

Possunt equidem. Quia visitationis beneficium ipsi recipiunt, neque possunt illud repellere: & consequenter nec valebunt expensas visitationi annexas repellere. Sic Glos. vlt. ad c. Placuit. 10. question. 1. Ioan. Andre. & Imola ad c. Romana, de cens. in 6. Azor. p. 2. l. 3. d. 42. q. 3.

186
Non possunt.

Minime possunt. Quia cum Praelati Ecclesiastici praecipue ad visitandas Ecclesias, loca pia, & personas Ecclesiasticas procedant, ab his vult Ecclesia, ut expensae exigantur, non à laicis, quos ex consequenti visitant, nisi voluntarie illas concedant. Ita Glos. ad c. Placuit. & ad c. 1. de cens. in 6. v. Laicos. Et id declarauit Sacra Cardinalium congregatio teste Barbo. parte tertia de potest. Episc. allegat. 73. numer. 45. Bonacin. disputat. 3. question. 5. punct. 4. numer. 13.

187
Hoc desido.

Hanc doctrinam adeo veram existimo, ut etiam quando Ecclesia, illiusque Rector pauperes sunt, neque facultatem habent procuracionem soluendi, laici compelli non debeant, sed gratis visitatio facienda est, & visitatores propriis expensis alendi. Quod à fortiori procedit, cum Hospitalia, aliaque loca infirmorum visitant, à quibus procuraciones exigi nequeunt. Vti decisum referunt Barbosa nu. 50. & Bonacin. 10.

D V B I V M XLVI.

Ecclesia Civitatis, ubi Episcopus Cathedram habet, vel illarum Rectores debentne cum visitantur, procuraciones soluere?

188
Non debet.

Non debent. Quia illa victualia necessaria non sunt Episcopo visitanti, cum in propria domo existens ex propriis se sustentare possit. At prohibentur Visitatores quidquam recipere nisi pro temporis illius necessitate, quae non adest, dum Ecclesiae, Urbis, ubi Episcopus Sedem obtinet, visitantur. Sic Praxis noua Episcoporum. p. 2. c. 3. num. 65. Barbo. p. 3. de potest. Episc. alleg. 73. nu. 46. referens id à Sacra Congregatione esse decissum. Quinimo idem Barbosa, relato Marco Antonio Genuensi in Mann. past. c. 35. num. 9. existimat, nec posse Episcopum procuracionem recipere ab Ecclesia, ex qua posset ad propriam domum ad praedium redire, ductus illis verbis Tridentini sess. 24. c. 3. Exceptis tantum victualibus, quae sibi, aut suis frugaliter, & moderate pro temporis tantum necessitate, & non ultra erunt ministranda.

189
Debent
plane.

Debent quidem soluere. Quia nullo textu à solutione procuracionum eximuntur. Nam etsi ea victualia necessaria non sint Episcopo, cum in propria domo possit se ex propriis sustentare: at sunt conuenientia, ut decentius su-

stentetur, aliàs Episcopus diues non posset ab ulla Ecclesia Diocesis procuraciones receptare. Ita Abbas ad cap. Venerabile, de censib. Gofied. sum. tit. de simonia. §. sunt autem. Henric. ad c. Cum Apostolus, de censib. Azor. p. 2. l. 3. c. 41. quast. 4.

His adhæreo. Nam procuraciones non solum ob sustentandum Episcopum, sed in subiectionis debitae signum, & recognitionem offeruntur; si enim solum ad sustentationis necessitatem nullo in Oppido visitans Episcopus praedictus posset procuracionem accipere.

D V B I V M XLVII.

Episcopus, vel eius substitutus plures Ecclesias eodem die visitans, potestne à suspensione liber à singulis integras procuraciones recipere, ac si vnam tantum visitaret?

Minime potest. Quia id prohibuit Bonifacius VIII. in c. Felices, de censib. in 6. statutus. Non liceat visitanti nisi vnam procuracionem recipere vna die, siue vnum locum solum visitauerit, siue plura, etiamsi quilibet locus visitatus ab illo sufficeret ad procuracionem integram persoluendam: cum eidem sufficere debeat, ut temporalia metat à locis personaliter visitatis, pro diebus, quibus eis spiritualia ministrat. Alioquin (ait Glos. ibi. v. Persoluendam) posset totam Civitatem vna die visitare, & tot procuraciones recipere, quot ibi essent Ecclesiae, quod est absurdum. Sic Zerola parti. 2. prax. Episc. verb. Visitatio, §. 6. dub. 6. Barbo. in remiss. Concile. §. fine. Bonacin. tom. 3. de cens. d. 3. quast. 5. punct. 4. numer. 4.

Potest quidem. Quia hodie Praelati habent à summo Praefule dispensacionem, ut possint vna die plura loca visitare, & à quolibet integram procuracionem recipere. Ita Glos. ad c. Felices, in propos. casus circa finem. Molina tra. statum secundo de inst. dispensation. §. fine. Alterius de interdictione, tomo secundo disput. 12. cap. 2. col. 2. Nec dissentit Bonacin. ubi supra, aliter enim, hodie Praelatos habere huiusmodi dispensacionem.

Ego quidem existimo ubi id consuetudine receptum est, permitti posse. Quia cum prohibitio recipiendi vna die plures procuraciones sit à iure positivo inducta, potius summi Praefulis dispensacione: & consuetudine tolli.

D V B I V M XLVIII.

Qui recipit procuracionem à locis privilegio, vel consuetudine exemptis ab onere tam soluendi: subiacetne panis laici in Cap. Exigit?

Subiicitur quidem. Quia Tridentinum Subiicitur Sait: Quod si quisquam (quod absit) aliquid am- plius.

Sectio II. De Suspensione Dubia. 287

plus in supradictis omnibus casibus accipere praesumpserit, is prater dupli restitutionem infra mensem faciendam, aliis etiam penis iuxta constitutionem Concilij Generalis Lugdunensis, quae incipit Exigit, necnon & a iis penis in Synodo Provinciali arbitrio Synodi, absque ulla spe veniae mulsetur. At unus ex casibus à Concilio relatis est, ut nihil recipi debeat procurationis si viger consuetudo, & à fortiori privilegium nihil recipiendi: sed gratis visitationem praestandi. Sic Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tertia, questione quinta puncto quarto, numero duodecimo.

Non subicitur. Quia esto graviter delinquant procuracionem exigens, utpotè qui iniustitiam committit, violans legittimum privilegium, & exemptionem: attamen Censura non videtur innodari. Quia non praestat actionem sub Censura prohibitam. Nam in cap. Exigit, & cap. Romana de censib. in 6. solum prohibetur receptio alicuius muneris ultra victualia, vel victualium receptio, officio visitationis non impenso: non autem prohibetur receptio victualium à locis exemptis, ut consideranti constabit. In Tridentino, vero etsi praecipitur observari consuetudinem illis in locis praescriptam, nec victualia, nec pecuniam, nec quidquam aliud percipiendum: attamen receptionem victualium praecise ab iis locis, non videtur penis relatis in dicto cap. Exigit subicere. Quia non subicit recipientem praecise aliquid à locis exemptis: sed recipientem aliquid amplius, quam concessum est ut recipiatur. Ita Castro Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11.

Satis probabilem esse iudico hanc sententiam, ideoque quia mitior est, eam libens amplector. Itaque cum concessum sit recipi victualia pro temporis necessitate insumenda, qui aliquid ultra ipsa sine à locis exemptis, siue à non exemptis receperit, penis in cap. Exigit, praescriptis afficietur, secus vero si nihil amplius, quam victualia à locis exemptis receperit.

DUBIUM XLIX.

An Suspensioni subiciatur Visitator in euentu, quo laici procuracionem solvunt, & ab ipsis aliquod munus ultra victualia recipit?

Non subicitur. Quia has Censuras non incurrit Visitator ex eo praecise, quod aliquid ultra victualia recipit; sed ex eo quod duplum eius, quod ab Ecclesia receptum est infra mensem non restituit. Neque ab his penis liberari potest, quovisque de duplo huiusmodi gravatis Ecclesiis plenariam satisfactionem impendat, uti cap. Exigit habetur. Ergo supponit Pontifex Ecclesiam gravari debere, non populum, ut hisce penis locus sit. Ita nonnulli, quorum sententiam Palao de Censur. disputation. 4. punct. 10. §. 3. num. 11. innuit esse probabilem.

Subicitur equidem, à quocumque munera visitationis occasione recipiantur. Quia in cap.

Romana §. procuracione, de censib. in 6. & in Tridentino sess. 24. cap. 3. generaliter prohibetur receptio ultra victualia ab his, qui visitantur: neque ulla restrictio apposta est, ut solum ab Ecclesia debeat esse receptum. Ita Bonacina tom. 3. de Censur. disputation. 3. question. 5. punct. 4. num. 15.

Hoc verius longe esse crediderim. Nam sub nomine Ecclesiae Rectores Ecclesiarum, imo & populus intelligi potest, cum hi nomine Ecclesiae procuracionem solvant. Addo, in cap. Exigit appositum esse nomen Ecclesiae, non ad restringendam dispositionem, sed gratia frequentioris usus: eo quod frequentius ex bonis Ecclesiarum, quam ex bonis Rectorum, ac populi procuraciones solvantur.

DUBIUM L.

Infamatus de crimine adulterij, perurij, ac falsi testimonij suspenditurne à suspensione ordinum, eorumque exercitio. Cap. fin. de tempor. ordinat.

Suspenditur quidem. Quia de his criminibus infamatus Clericus non repellitur in eo, nisi talia crimina notoria fuerint. Ergo si manifesta sint, supponit textus, huiusmodi delinquentem à suspensione ordinum, illorumque exercitio esse repulsum. Sic nonnulli Doctores, quos pressio nomine memorat Palao de Censur. d. 4. punct. 10. §. 4. num. 4. innuens probabiliter eos opinari.

Non suspenditur. Quia suspensio indicenda non est, absque textu manifesto. At ex citato textu ad summum colligitur, stante delicti notorietate, esse delinquentem repellendum, non tamen esse ipso iure repulsum. Ita Palao ibi Couar. ad Clement. scilicet de homicid. p. 1. §. 1. num. 5. Henriquez lib. 1. cap. 36. Toletus lib. 1. cap. 47. Filliucius tractat. 17. num. 121. Suardus disputation. 31. section. 4. num. 2. Auila part. 3. disputation. 5. dub. 1. Bonacina tom. 3. de Censur. disputatione tertia, questione septima, punct. 10. primo.

Hoc probabilius longe esse crediderim, cum nullum alium textum videam contrarium asserere. Imo Tridentinum sess. 22. decreto de observ. probabilius, quando in celebrat. Missa, solum statuere, peccatores publicos, si Clerici sint, non esse permittendos alteri ministrare: si vero sint laici, sacris interesse. Quod potius denotat suspensionem ferendam, quam laram.

DUBIUM LI.

Clericus publicus concubinarium suspenditurne in Cap. Quæsitum ultimum de cohabit. Cleric. & mulier.

Suspenditur plane ipso iure. Quia ibi dicitur, Clericum concubinarium esse suspensum quoad se, non quoad alios, huiusmodi peccatum.

B b 4 catum

earum sit notorium per sententiam, vel confessionem factam in iudicio, aut per rei evidentiam, quae tergiversatione celari non possit. Ergo quando delictum perpetratur aliquo ex his modis, suspensio contrahitur: cuius effectus est, excludere ab officio, & beneficio. Sic nonnulli, quos memorat Palao *disp. 4. punct. 10. num. 5.* mox citandos.

204
Non suspēditur.

Non suspenditur ipso iure. Quia Tridentinum *sess. 25. c. 14.* nullam fert iure ipso suspensionem, praeter eam, quae adversus Episcopum concubinarium à Concilio Provinciali monitum inducitur. Quod manifeste probatur ex ipso decreto, ubi cauetur, ne Clerici quicumque sint, concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cum illis ullam consuetudinem habere audeant: alioquin poenis à Sacris Canonibus, aut statutis Ecclesiarum impositis puniantur. Expende tamen poeniam, quod futuri est temporis, & Iudicis denotat actionem, ita Soto in *4. distinction. 1. question. 5. artic. 6. ad 1.* Henriquez *libr. 1. c. 36.* Garcia de *benefic. part. 7. c. 14. num. 16.* Suarius *disputation. 31. section. 4. num. 10.* Auila *part. 3. d. 5. dub. 2. con. 1.* Filiucius *tractat. 17. numer. 125.* Bonacina *de Censur. in particul. disputation. 3. question. 7. punct. 4.* Palao *citatus.*

205
Auctoris
resolutio.

Fateor iure antiquo latam esse suspensionem adversus Clericum concubinarium Cap. Nul. lin. Cap. Prater 32. Cap. Si qui sunt. Cap. Ministri 8. & praecipue Cap. Quasi sum, citato. Et scio, inter Doctores id asserentes esse discrimen Nam S. Antonin. *part. 3. tit. 1. 27. c. 3.* Syluester *verb. Concubinarium*, §. 4. Navarr. *summ. c. 25. num. 76.* asserunt quemlibet Clericum etiam minoribus ordinibus initiatum hanc suspensionem incurrere. At Covarruvias ad *Clement. se furiosus, par. 2. §. 1. num. 5. de homicid.* Ludovic. Lopez *part. 2. instr. c. 13. §. 31.* Manu. *summ. tom. 1. c. 202. num. 3.* Valentia *tom. 4. d. 7. quest. 18. con. 1.* censent, solum Clericum in sacris constitutum huic subilici suspensioni. Ast iure novo de Clericis non habentibus beneficium statuitur, ut iuxta delicti qualitatem poena carceris, suspensionis ab Ordine, & inhabilitatis ad beneficia obtinenda aliisque modis ab Episcopo puniantur. Vnde inferitur Clericos Episcopo inferiores non subilici iure ipso suspensioni. Episcopus vero si ab huiusmodi crimine non abstinuerit à Concilio Provinciali admonitus, ipso iure suspenditur: & cum sit absoluta suspensio, ab officio, & beneficio debet intelligi.

DVBIVM LII.

*Clericus Sodomiae crimine infectus siue publicè siue occultè, estne suspensio-
ne ipso iure affectus, ex Bulla Pij V.*

206
Est suspēditur iure ipso.

Clericus Sodomita siue publicus siue occultus ab officio, ac beneficio iure ipso est suspensus. Quia in Bulla Pij V. (quae in Bullario est 70. in ordine) Clericus tam dirum nefas

exercens omni privilegio Clericali, dignitate & beneficio Ecclesiastico privatur: & per Ecclesiasticum Iudicem degradatur, statim Curiae saeculari traditur. Praeterea hoc crimen infamiam inducit infames à beneficiis executioneque suorum ordinum suspenduntur Cap. Infames 3. q. 7.

Non est iure ipso suspensus. Quia nullus est textus, ex quo talis suspensio colligi possit. colligitur contrarium ex cap. Clerici, de excess. Pralat. Neque est verum infames esse iure ipso suspensos: sed durante infamia, irregulares esse, & impeditos ab ordinum executione, non ob suspensionem, sed ob irregularitatem infamiae annexam. Ita Navarra *summ. c. 27. numer. 249.* Filiucius *tractat. 17. numer. 127.* Bonacina *d. 3. question. 7. punct. 2.* Auila *part. 3. d. 5. dub. 3.* Suarius *d. 31. section. 5. numer. 19.* Toletus *libr. 1. c. 74. num. 3.* Henriquez *libr. 13. capit. 36.* & alij.

Veriorem hanc sententiam esse credo. Nam Pius V. denudans Clericos Sodomitas privilegio Clericali, dignitatibus, aliisque Ecclesiasticis beneficiis, non suspensionem, neque irregularitatem inducit: sed iuris quasi privationem: ideoque sententia saltem declaratoria criminis est necessaria. At quidquid sit de hac sententia, cuius veritas ex facto pendet, illud est certum praefatas poenas à Pio latas non habere locum in patrantibus hoc crimen semel, apti iterum, sed in illis, qui per vsum continuo exercent.

DVBIVM LIII.

Suspensio expressa in Cap. Non solum, & in Cap. Constitutionem, de Regularibus, contra Religiosos Mendicantes aliquem ad professionem admittentes, anno probationis non completo: comprehenduntur Moniales?

Hi quidem suspenduntur à receptione quorumcumque ad professionem, & poenis, quae pro grauib. culpis apponi in ea Religione consueverunt, subiciuntur. Et licet in Cap. Non solum sermo tantum sit de Ordinibus Praedicatorum, & Minorum Religiosis: at in Cap. Constitutionem ad omnes Mendicantes prohibitio extenditur. Quasi enim autem, num in hac constitutione Moniales comprehenduntur?

Comprehenduntur quidem. Quia masculinum in iure foemininum in se asserit continere. Sic nonnulli apud Sylvest. *v. Religio 3. q. 3. Neque* que est improbabile.

Non comprehenduntur. Quia esto masculinum sub se continere foemininum soleat: sed id plerumque est in favorabilibus: sed non in poenalibus. Ita Palao *de Censur. disputatione quarta, puncto decimo, Paragrapho sexto, numero secundo*, & alij apud eundem Sylvestrum *ubi supra.*

Hoc probabilius longe. Nam Moniales non sunt suspensionis capaces Clericos solummodo.

Sectio II. De Suspensione, Dubia. 289

do efficientis. Fateor tamen illis Monialium receptionem posse interdici ob indebitam, & immaturam alicuius receptionem ad profectendum.

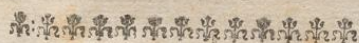
DVBIVM LIV.

An hac poena suspensionis habeat locum post Tridentinum sess. 2. cap. 15. professio- nem ante annum expletum irritans?

²¹³ **L**ocum habet. Quia in praefato c. Non solum spectatur factum, non valor actus. Et quia grauius Religiosi delinquent admittentes nunc ad professionem, utpote invalidam. Sic Bonacina tom. 1. de Censur. part. unic. num. 3. & 1. disputat. 4. de Censur. part. unic. num. 3. & aliis. Restrigitur vero haec doctrina, nisi post depositionem Clericus in eodem crimine, vel simili perseveret, cuius correctionem Ecclesia sub excommunicatione praecipit. Nam eo ipso videtur Clericali privilegio denudatus, & seculari potestati puniendus tradi, utpote incorrigibilis. Quastio autem est, an sufficiat ad hoc ut Clericus declaratur esse incorrigibilis?

²¹⁴ Non habet locum. Quia suspensionis poena in c. Non solum, & in c. Constitutionem, de Regularibus, in 6. inducta erat, ne ad professionem, quae obligationem Religionis saltem in genere inducebat, admitterentur, qui nondum annum probationis expleverant; quia hoc fragilitati humane, in cuius fauorem annus probationis est statutus, contradicebat. At haec ratio cessat, posito quod professio illa nullam vim obligandi habeat; siquidem ex ea fragilitas humana non laeditur, & reputatur, si facta non esset. Ita Sanchez libro 5. Decalogi cap. 4. num. 40.

²¹⁵ Hanc praefero sententiam. Nam textus in c. Non solum, spectare factum, scilicet, admittere ad professionem ante expletum probationis annum; sed non quodcumque factum, sed factum, quod obligationem in professo induceret, quam obligationem Pontifex impedire, hac poena imposita, intendebat.

CAPVT XIII.

Circa Depositionem, & Degradationem.

DVBIVM LV.

Si Clericus incorrigibilis esse declaratur, sufficit, ut depositus valeat, & Curia seculari tradi?

²¹⁶ **E**positio simplex, & absoluta Clericum privilegio fori, & Canonis non denudat, nisi expresse in sententia exponatur. Colligitur ex c. Cum non ab homine, de iudiciis, ubi post degradationem verbalem non traditur delinquens Curiae seculari, nisi contumacia creseat, & incorrigibilis existat. Et in c. 2. de penis, in 6. degradationi actuali, & reali,

& non verbali privatio Clericalis privilegij annectitur teste Suar. disputat. 30. session. 1. num. 8. Auila part. 4. d. unic. dub. 1. Bonacina tom. 1. disputat. 4. de Censur. part. unic. num. 3. & aliis. Restrigitur vero haec doctrina, nisi post depositionem Clericus in eodem crimine, vel simili perseveret, cuius correctionem Ecclesia sub excommunicatione praecipit. Nam eo ipso videtur Clericali privilegio denudatus, & seculari potestati puniendus tradi, utpote incorrigibilis. Quastio autem est, an sufficiat ad hoc ut Clericus declaratur esse incorrigibilis?

²¹⁷ Sufficit quidem. Quia c. Cum non ab homine exigitur solum, ut incorrigibilis existat. Et c. 2. de penis, degradationi actuali privatio Clericalis privilegio ob incorrigibilitatem Clerici annectitur. Sic Abbas ad c. Cum non ab homine, num. 28. Syluest. verbo Degradatio, quastion. 6. numer. 8. Auila part. 4. disputat. unic. dub. 1. Bonacina disputat. quarta, puncto unico, numero tertio.

²¹⁸ Non sufficit. Quia ad id opus est non solum sententia declaratoria incorrigibilitatis, sed etiam priuatiua Clericalis privilegij. Nullibi enim cautum videtur, Clericale privilegium ob incorrigibilitatem amitti. Ita Gloss. ad cap. Cum non ab homine, ver. Postmodum. Toletus lib. 1. cap. 50 §. 2. ad te. Suarius disputat. 30. session. 1. num. 7. & 8. Layman lib. 1. tract. 6. part. 5. c. 5. num. 1.

²¹⁹ Primae sententiae adhæreo, licet secundam satis probabilem esse censeam. Itaque Clericus Prima sententia ad depositionem simplici, absoluta minime denudatur fori, ac Canonis privilegio, nisi expresse in sententia declaratur esse incorrigibilem. Hoc autem sufficit, nec opus est sententia priuatiua illius privilegij.

DVBIVM LVI.

An degradationis verbalis ferre sententiam, perlineat ad solum Episcopum consecratum?

²²⁰ **A**d solum Episcopum consecratum pertinet. Quia est actus solemnissimus, quo Ecclesia sua utrens iurisdictione Clericum foris pressum facinoribus, & incorrigibilem Clericali privilegio priuat: quae quidem actio nequit, nisi à Praefule geri ea, quae requiruntur de sententia, ac gravitate. Et quidem ex vlt. Ecclesiae id esse compertum, quis non videat? Sic Imoa ad c. Transmissam. Sarmiento l. 1. sess. cap. 14. num. 9. Didac. Perez lib. 8. ordin. titul. 4. leg. 3. col. 17.

²²¹ Non pertinet ad solum Episcopum, sed Capitulum Sede vacante per suum Vicarium electum ferre potest degradationis sententiam. Quia succedit Episcopo in iis, quae ad iurisdictionem pertinent. Ita Auila p. 4. d. unic. dub. 2. §. Secundo sequitur.

²²² Scio, Abbatem contrarium sentire c. At si Clerici, §. de adulteriis, & alibi. Ego autem existimo, degradationem comparatione Episcopo, & contrarium, solum Pontificem posse. cap. Accusatus. c. firmo. Quamvis 3. quastion. 6. Cognitionem autem causae ferri debere per Metropolitanum, conuenientibus

B. A. R.
 1. r.
 I. V. II.